

Alte Drucke

**Postylla Swatē || paměti M. Jana Husy|| Mučedlnijka
Božijho/na Euangelia || kteráž se čtau přes celý Rok.|| K
nižto přidané || gsau mnohé giné ...**

Hus, Jan

Nürnberg, 1563

VD16 ZV 27213

Predmluwa Impressorowa ke wssem pobožnym Cztenarum.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-148110

Předmluva Impressorova ke všem pobožným Čtenářům.

Před několika lety/ když byla sebra-
na s velikou pilností wsecká o věcech rozli-
čných/ wazyku Latinském psaný/ Může Bo-
žeho/ a gisté Člověka Swateho/ y věčné pa-
měti hodného/ Mistra Jana Husy Čecha wěr-
ného/ a Pana našeho Gezišse Krysta Mučed-
níka staleho/ od některých pobožných Lidí/ kte-
ráž gestic yatk tak před tau vřutností Zintyky-
stkau mohla vřyta a zachována byti/ a byla mi podána k wytisťenij.
já seznaw takowa psaný Cyrkwí Swatě byti prospěšná/ s mau we-
likau práci/ y s nemalým meho chudeho Statečka vblíženiím/ wšemmu
Křestianstwu wůbec gsem gi wydal/ chře také hřivonau mau Cyrkwí
poslanžiti. A když gini Zlato/ Stříbro/ a drabě Kameni na wysta-
nų a ozdobenų Stánku Božeho/ za těchto našých časůw snášeli/ y a-
bych také aspoň Kozy Chlupy k tomuž také Stánku Božemu přinesl
a w své hotowosti se proneš/ to seč gsem byti mohl/ Panu Bohu gsem
oddal/ a Cyrkwí Boží práci Mistra Jana Husy/ za dar obětowal/ wě-
ře tomu/ že Pán Bůh muog vmysl dobrý a vprůjmný/ wděčně odemne
přigiti/ a ten skrowny Dárek Mučedníka swého/ ke cti a k chwale/ y k
zwelebenij Gmēna swého přeslawného obrátiti ráčij. W té pak mē/
na Mistra Jana Husy sebraná Latinská psaný Předmluwě/ učinil gsem
připowědenij/ že chey časem swým/ tehož Může w naděgi Boží/ Po-
styllu Latinskau/ to gest/ křatičtē na Euangelia Swatá Uedelnij/ kteráž
se z Roč do Roča čtau/ wyklady wůbec wydati/ a bylbych giž dá wno
připowědenij mému rad za dosti učinil/ kdybych byl tež Postyllu prwě
dogiti mohl/ neb vmysl mūg byl gē gi k giniým geho Psaným Latinským
připogiti/ tak aby práce geho/ což giž tak/ yako k uřagie po shoření pozů-
stalo/ wsecká w gednom zawřenij/ a w gedněch Kněhách byla wobsa-
zena/ ale pro rozličné přejiny y překážky/ žadoš a wůle má nemohla se wy-
konati/ až čas přissel/ kterýž také Růzi přinášy/ a zakryté y tagné wěcy
na gewo wynášy. A tak dosahw teprw te Postyllu/ giž připowědenij
mému dosti činim/ a Knihu odemne připowědenij/ wazyku Českém/
tak yatk od Swatě paměti Může Božeho byla sepsaná/ nic owšem ne-
čije/ ani přidawagie/ aneb vginmagie/ než tak yatk on gi sepsal/ a yatk to
času wazyku Českém slowa některá/ a hlahol Český wzněl wšemmu
křestianstwu/ zwlastě pak Čechům/ Morawanům/ Polakům/ Char-
atům/ y wseckým giniým Národům/ kterijž wazyku slawného Slo-
wanstka

Impresorowa.

wanského/po rozličných Kraginách w Swětě požijwagů/giž na tento čas wůbec wydawám/kromě toliko slova některá giž Čechům z obyčejge wyšla/se proměnila/yako ku příkladu takto: Stachu/bjchu/mluwojchu/rč. Že místo nich obyčejněgšy položena gsau/totizto stali/byli/mluwoili/ a tak dale/ ale gineho owšem nic. Přitom pak wsslech/kteřijžkoli Knihu tuto čisti budau/za to Přátelský žadam/abyšste žádné stížnosti na tom sobě nezakládali / gestli že při některých Artykulich a waykladých seznate býti M. Jana Husy poněkud gestě nedostatečného/a př: některých Ceremoniých a neb smyslenkách Lidských syrowé°/proto že někdy snad smysl geho/s Písiny Zakona Boží°/nemůž owšem strownán býti. Pomysl na to zdrowě gedentáždy/ķterak ne wssedno gedno° dáno gē/ ne wssedno gednomu zgerweno/posseti běhu a času to°/w němž M. Jan na Swěte byl/a w němž ne mrakoty toliko/ale tma y slepota se rozmohla/že téměř wssedku yasnost prawdy Zakona Boží°/a čistotu Euangelium S° netoliko zakryla/ale owšem hned přitwácila/tak že tehdaž a toho času nic gineho nebylo slyseti/než toliko pauha Lidská zdání/Lidské smyslenky/Lidská wčení/a Papežská ustanowenja a nařízení. Wic tehdaž platila S. Klára/S. Frantisek/a S. Rochus/nežli Pán náš Gežíss Krystus se wssemi swými Apostoly/a se wssym swým Komonstwem Písem Swatých obogibo Zakona. Ty a tak zwoe přičiny/ķdož sám w se be wni wwažowati/snadno tomu místo dá/že Muz Boží/musyl také ledačehož časům swým propugčiti/musyl někdy něčeho pominauti/a yalž řykáme/něco musyl swinauti/něco přehlidnauti/a pro zachowanj potoge/bltawým Wlkům musyl se také wyhnauti. Latincey dobře prawij: Distingue tempora, & concordabis. Rozděl časy/a snadno to/oč někdy odporowě powstáwagů/strownás. Tak ķdož ssetriti chce času Mistr Jan Husy/a času tohoto nasseho/ snadno ledačememus místo dá/a tomu porozumij/že Mistr Jan Hus/toho času Cyrkwi Swaté dosti gest poslawil/ a neb raděgi Pán Bůh skrze něho/yakožto nádobu swau ķ tomu zwolelau/dosti tomu wěku z Pořladu swého poskytnauti gest ráčil/ Dwěře otewřew na nepobožné Kněžstwo/ a začaw skrze něho trestati Swět tento. Neb tehdaž a toho času/w Cyrkwi Swaté rozmohla se neprawost/ rozhognila/ a yako rozwodnila se w Duchowným Starou/ to gest w Kněžstwě/wsseliyaka neschetnost. Té Pán Bůh nemohl dele sněsti/ale ráčil z národu Českého Muz zbuditi/ skrz něhož počal gē Pychu/ a zlost Kněžstwu/y také neprawosti Swěta tohoto trestati. Skrze tohoto Služebníka swého wěrného/počel se gē pronášseti w Swatoswátě wůli své/postawiw swého Slauhu yako ně yakau Swjcy/na Swjenu Zlatem/aby těm ķterijž w temnostech trwali swjtila. A prawda gē což napsal ten/ķterýž položil/že M. Jan Hus poslednj° tohoto času/a před slawným Pána Gežíss Krysta ķ Saudu poslednjmu přisstjím/z wůle a wloženj Božího/yako něyakým zakřesánj.

A iij prawda

Předmluva

pravdou Boží Světu wygewil. To gest yakž on položil/čta: Mistr Jan Hus zakřesal tak/že se Gistra Traudu chopila/a w Traudu se vřá zala. Erasimus Roterodamus přičiniv k ný Syrnau Swijčku/rozžal. Martin Luther wzaw Swijčku rozžatan/a rozswijcenau do Rutan/tau téměř giž wssemu Světu swijtj. A protož M. Jana Husy práce/ačkoli se na Ořo zda dosti byti skrowna/wssat za malo aneb owssem hned za nic nemá se počkati. Tomuto pak raděgi slussy se podiwiti/čterak Narod Česky/čterýž po smrti M. Jana/pro obhagenij té prawy Boží/tak skrz něho wygeweně/a zákona S^o/za mnohá Lěta w stawicně s Biskupem Římským/a s gnyými geho se přidržegjícími Swěta Potentaty/čtrutně Walty gt wedl/newinně smrti M. Jana Husy mstě/a celé Wečeře Páně nařizenij hrđinský zastawage/čterak/čtu/těchto Kněh Muzě Božjho/tak malo gest wssymal/a gich k zwosfliwěnij bezbožneho Kněžstwa wůbec wygewiti zanedbal. Neb w této Postylle nic méně/než yak y w Knize geho o Cyrkwi Swatě/časta se nachazegj žerání a nařikání na zlé Kněžstwo/a gich žiwoty nemrawné/tak/že byloli gest co za přičinu smrti Mucedlnjka Božjho/to gt Knjha tato byti musela/a ta gemu Hrdlo strčila. Kněžstwo zagistě bezbožné/žadného owssem trestání přigjiti nemůže/proto/neb zlj Kněžj wssyčm gsau Noli me tangere. Nežitowě nedůtkliwý. Wssyčny na tomto Swětě Wchnosti/yak koli wywysseň/wssyčm swětstj Stawowě/a hned wssyčm Lidě yakehožoli důstogenstw a neb powolání/bywagjce napomenuti/aby powinnosti swých šetřili/a swému powolání dosti činiti hleděli/vněgi to (čoyž gedině časně se jim předkládá) přigjmati. Ale zlé a newážné Kněžstwo/neda se hned w ničemž ohledati/neda se napomenauti/neda se naprawiti/ani žádným spůsobem wohnauti/by ty pak takowě^o Andělsky mluwil/rowně při něm tak prospěges a zyskas/yakto při žiřiwém Wodwědu. A yako Wodwěd žádné rany wytrpěti nemůže/tak Kněz zly/a obcowání nemrawné^o/žadného slova protivného/ani čarání prospěšneho sněsti nechce/než hned se musy wymstjiti/a zlym za dobré odplatiti. Žkus toho čokoli chceš/a Kněze některého smilného/wožraleho/aneb ginak nepobožného napomeň/aby čistotně/štrjzliwě/a w báznj Boží twage/Swatě hleděl žiw byti/příklad giny m k pobožnosti na sobě dá wage/zwysš s čim se potkās/a yake od takowého odpowědi dosáhneš/nebudelit se motcy hned odplatiti/wymysli sobě ty přjány/že se potomně wchowatau tobě odplati. A čoyby se pak někdo Kuchyně gegich čtěl dotykati/tu teprwa byloby zlé/a walčahned oterwěna. Přislo mi na pamět ono rozmlawání/někdy Frydrycha Kurffirsta Saskeho/čterěž měl s Erazmem Roterodamským w Městě Regně Kolíně/o swém Kazateli/na ten čas Martinowi Lutherowi. Kurffirst mezy ginau řečj/takto se dotazowal Erazma: Pane Erazme/wy dobrou wědomost o tom máte/yacy nasse^o tohoto času/netoliko

Impressorowa.

Gestliže pak někdy na své wolené některé zde těžkosti přepustí / to wse-
 ch o těch gich užitečnému a k dobremu / že se potomně wztáhnouti má. Pa-
 kli zase strže násylná a tyranská trápení / z tohoto Swěta ty své wole-
 né k sobě poggiti ráčí / že jim za tento bždný žiwot / dá onen blahoslawe-
 ný a wěčný / za smrtedlný nesmrtedlný / za bždný rozkossný / za ohavný
 slawný / a na wěky wěkůw trwagický. Rownegme krátkost tohoto
 Swěta s onau sláwau wěchnau / a wždyčny trwagický. A zpomínag-
 me na ono přestawstawé a zarmančené zaspjwaní / kterěz se stalo času
 Concilium Basylegského / a po desýti letech po wpalení Múže tohoto
 Božjho / tak nacházíme w historij / že tehdaž a to času / když Concilium
 držáno bylo w Měste Basylj / některj slawnj a wčenj Múžj / kterjž ta-
 ké na to Concilium z giných kragin wyslani byli / gednoho času dle pro-
 chazky za Město wygeli / a neb wysli / a mezy sebou o wěcech rozličných
 rozgimali. Přihodilo se pak w tom / že gsau se k Lesu / a neb k Hagi něya-
 kému přiblížili / a w tom wslýsseli / ano něyaky Ptak w témž Hagi / wel-
 mi lahodně prozpěwuge / gehožto prozpěwowaní přewýssowal wsse-
 čna Ptací lahodná zpjwaní / y také Slawjka. Porozuměi tomu
 prohljdagjce k času / y k způsobu Ptacího hlasu / že to Ptak není / ale že
 Přissera něyaka byti musy. Protož gedem z nich smělegssy / přistaupiw-
 bljže k Hagi ozwal se a promluwil / že strže Gmēno Pana nasheho Ge-
 žjssē Krysta / toho kdož zpjwa začlāna / aby se zgerwil / bylliby Ptak čili
 něyaka Přissera. Odpowēd gemu dāna: Duch (řka) gsem / sprawed-
 liwym Saudem Božjim odsauzeny / mage obyt swūg na tomto mýstě
 až do dne Saudného. A hned křikem a hlasem welikým počal wpeti / a
 tato slowa opakowati: Ó wěčnosti / ó wěčnosti / ó wěčnosti / ó někdy
 nestonaly cyly wěčnosti / běda mně / a přeběda mně hrjssnému / a saudem
 Božjim sprawedliwym giž odsauzenému. Takowā nařikānī ti sla-
 wnj Múžj slyssy / gich se zhrozyl / a do Města zase se nawratiwssē /
 některj se složili / některj brzo zemřeli / a ginj na žiwot kagjcy se wyda-
 li. Protož na tu wěčnost / raděgū nešli na marnost / a krátkost tohoto
 Swěta pamatugjce / když widjme / ano Synowé tohoto Swěta tkwau /
 w rozkossch oplywagj / nerođme gich w tom následowati / ale raděgū
 pozdwihnauce Očj / Mýslj / y Srdcy nassých / ku Pānu Bohu Stwo-
 řiteli nassemu / takto wolagme: Tobě Pane Bože samému buď Čest /
 Slāwa / a Chwāla na wěky wěkůw / Amen. Neopausstēg nās zde dy-
 stkūw / ale zachoway nās s Dytkami / y s potomky nassými w twém
 Swatoswatém Slowu / kterěz prawda gest / zachowag w nās Semeno
 rowdy Zākona twého Swateho / wssak pak trápenj nasse / a Swěta
 hoto negsau hodná / aniž mohau připodobněna býti k Slāwě té / kte-
 ř ty woleným twým chowās / a ta má jim zgerwena býti. Tak a
 jinač Wolenj Božj / každého času mohau se Pānu Bohu modliti / a
 ew Swatau / y sebe k opatrowānī poraučeti.

Přistau-

Předmluva

Přistaupijm giž ale k Postylle této / w kteréž zachován gest spů-
sob wěrného a upřímného Kazatele / wedaucyho Lid k pobožnému / k
mravnému / y k Křesťanskému obcowání. Ueb Mistr Jan Hus by-
gest právě / yatež říkame: Moralis concionator, Včitel ctností / a do-
brých mravow. A těch takowých Včiteluow / těchto nassých poru-
šených časow / w nichžto se hříchowé a nepravosti tak rozmohly / že
giž wíce a wyšše byti nemůže / gisté gest potřebij / nebo řídcy se nachá-
zegij / aby žiwoty hleděli wěsti Křesťanské / žiwi gsance w trpělivosti /
w tichosti / w pokore / a w Swatě pobožnosti. Také dali gsine připo-
giti k Postylle této žiwot kratšy / y gina některá psaní / a wayklady / té-
hož Mistra Jana Husy / Lidem pobožným užitečná. Ueb y w těch ta-
ké za času swého trestal Kněžstwo nepobožné / a káral gegich žiwoty
rozpuštělosti plné / napominagijc gich / aby na swá powolání / yakožto
Boží Saffarj / a Krystowi Služebnjcy pamatovali / a Lidu Boží-
mu k pohoršení nebýwali / pokudž geden každý / kdož čjsti bude / tomu
wssemu lépegij wyrozumij. Mimo takowé geho napominání / nachá-
zy se ne nagednom místě / přednj Artykul náboženstwij nasseho / kterýž
často Muž Boží opatowal a wyznawal / totiž / že Pán náš Gezijs
Krystus / gest sam gedinky wsseho lidského spasení a wykaupení Pro-
střednjt a Orodownjt / a že strze něho sameho / a žádného gineho / w
Boha Otce docházjme wssech hříchuow odpustění. To a takowé
Krysta Pána za toho wěku wyznání / zdalž gest nebylo weliké swětla
Uebestého zatkřesání / a prawdy Boží wygwenij. A protož wsšyc-
tmi nowj / wssetečnj / krowawj / zlostnj / a bezbožnj ti Popi / kdyby w
nich naymenšy Gústřička / pobožnosti tohoto Swateho Muže byla /
měliby se zastyděti / že o Mučedlnjku Swatém / a z Urodu swého po-
slém / to směgij mluwiti a gemu vtrhati / žeby pro wssetečnost swu spra-
wedliwě byl vpálen / anobrž pokudžby na nich bylo / Gměno y památku
toho Muže Swateho / rádiy owšem zahladili / ten žádný takowý /
pro swé Břicho / pro swau Kuběnu / a pro swau swobodu a swé dobré
bydlo / nedá se vpáliti. Ue zle powědjmo gest: Sermo est character ani-
mi. Takowýž gest Člowěk / yatež býwa geho promlawání. Uebo
každý z pokladu srdce swého wynášy zlé y dobré / Dobry dobré wěcy
mluwj / Zlý a přewráceny Člowěk / obawnosti y ranhawé wěcy k po-
horšení Lidu Božímu / a sobě k zatracení wěčnému / na gewo wy-
ssy. Pán Buoh rač nás wssecky naprawiti / a zlé Kněžj / y be-
božné ztrestati / a dáti / aby tato práce Muže a Mučedla

njka Božího / k cti a k chwale / y wssem Lidem
k užitku wztahnauti se mohla. Dan

w Nornerce 25. dne / Čer-

wence. Lětha

M. D. LXIII.

(.)

Siná Předmluva / Mistr

Jana Husy z Husynce / k pobož-
nému Čtenáři.

By kdož čísti budeš / rozumel mé řeči
České / věz žeť jsem psal tak / jakož obyčejně mlu-
vím. Nebť v jednom křegu Čechové ginať mlu-
vů / a v gínem ginať. Vpřítkladě: Na pŭssy / Vůžá-
dný newů / a gínů řítagů / žádný newů. Opět / yá
dŭm / musŭm včinit / a gínů řítan / musŭm. Opět
yá dŭm / tělestný / a gínů tělestný. Na / protiv / a gínů proti. Na vžgervi-
ti / a gínů vžgerviti. Na popad ho / a gínů popadl gey. Na dŭm / bychme by-
li dobrů / a gínů / bychom byli dobrů. Na vŭssechny věcy / a gínů vŭsse-
čny věcy. A gest gíných drahně proměn. Protož prosŭm každého /
kdož bude psati / aby ginať nepsal / než jakož jsem ya psal. Než chybi-
li jsem kde čtenŭm a neb řečŭ / a neb slowce opustil / zato prosŭm aby
opravil / gestli gŭst plně / aby mi pravého vmysla nepřevrtil.

Nebť vŭm že mnozy / mněgŭce by lépe rozumeli / což do-
bře gest psano / shlazugŭ / a zle napisugŭ. A na ty se
velmi hněval Swatý Jeronŭm / neb
gsau gemu to činili / řč.

Laus Deo.

(:)

B

Hae

